ДЕТСКА ГРАДИНА № 57 “ХОСЕ МАРТИ”
София 1359, район “Люлин”, ул.“501”№1
тел.: 825 38 20 / 825 09 75; e-mail: info-2212826@edu.mon.bg

Приложение към Стратегията за развитие

УТВЪРЖДАВАМ!
Директор:
Ем.Караиванова
Заповед №1612-039/ 17.09.2026 г.

П Л А Н

ЗА ПАТРИОТИЧНО ВЪЗПИТАНИЕ ФОРМИРАНЕ НА НАЦИОНАЛНО САМОСЪЗНАНИЕ И ОБЩОЧОВЕШКИ ЦЕННОСТИ В ПРЕДУЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ

Съвременното образование е насочено към изграждане на нови образователни модели, които да развиват в максимална степен потенциала на детето и да подпомагат формирането на цялостната му личност. В този контекст все по-голямо значение придобиват възпитателните направления, свързани с гражданското и патриотичното възпитание. Те не са изолирани елементи от педагогическия процес, а са същностна част от изграждането на ценностната система и националното самосъзнание на децата.

Патриотичното възпитание е интегриран компонент на гражданското образование. То включва не само усвояването на знания за правата и задълженията на гражданина, но и формирането на нагласи за отговорно поведение, уважение към традициите и осъзнаване на принадлежността към родината. В ранната детска възраст то се проявява под формата на първоначално възприемане на символите на държавата – знаме, химн, герб – и чрез постепенното изграждане на чувство за гордост от националната идентичност.

Детската градина предоставя особено благоприятна среда за реализиране на подобни възпитателни задачи. В условията на организирана педагогическа дейност гражданското образование се превръща в практическа реалност. Чрез разнообразни форми на работа – празници, тематични занятия, ролеви игри, художествено-творчески дейности – децата се учат да общуват, да си сътрудничат и да зачитат другите. Тези умения имат ключово значение не само за изграждането на положителни взаимоотношения в групата, но и за формирането на трайни нагласи към ценностите на семейството, училището и обществото като цяло.

Важен аспект на патриотичното възпитание в предучилищна възраст е запознаването на децата с българските традиции, празници и културно наследство. Чрез участие в празнуването на Баба Марта, Деня на народните будители, Коледа или националните празници децата усвояват първите знания за историческите събития и личности, които са изградили нашата национална идентичност. Така се създава връзка между личния опит на детето и по-широкия културен и обществен контекст. То обаче не бива да се разглежда

само като обучение в любов към родината. То е тясно свързано и с възпитанието в общочовешки ценности – уважение към различните, толерантност, доброта и чувство за справедливост. В тази посока детската градина има задачата да формира у децата първите представи за морални категории като честност, съпричастност и отговорност. Тези ценности са универсални и подготвят детето да бъде активен, съзнателен и отговорен гражданин не само на своята държава, но и на глобалното общество.

Цялостният възпитателен процес в предучилищна възраст има за цел изграждането на личността и нейната ценностна система. Тази система започва да се формира в семейството, продължава да се развива в детската градина и се надгражда в училищната среда. Важна роля в този процес играят обществените норми и правилата за поведение, които децата постепенно усвояват чрез игра, съвместна дейност и педагогическо взаимодействие.

Патриотичното възпитание в предучилищна възраст е неразделна част от формирането на гражданското съзнание и изграждането на ценностна ориентация у детето. То е процес, който съчетава националната принадлежност с универсалните морални принципи и има ключово значение за развитието на личността. Възпитавайки любов към родината и уважение към общочовешките ценности, предучилищното образование полага основите на бъдещото активно и отговорно гражданско участие на детето.

Цели, задачи и очаквани резултати на патриотичното възпитание в предучилищна възраст

Цели

Програмата за национално и ценностно възпитание има за основна цел изграждането на дете, което съчетава любов към родината със стремеж към социално общуване, добри взаимоотношения и уважение към общочовешките ценности.

Водещите цели са:

• Социално развитие и контакти – насърчаване на потребността от общуване и сътрудничество чрез ролеви игри, състезания между деца и родители, колективни дейности и празнични инициативи.
• Подготовка за социално общуване – постепенно въвеждане на децата в ценности като толерантност, съпричастност и взаимопомощ, например чрез общи занимания с родители, гости от културни институции или съвместни празници.
• Принадлежност към близки общности – утвърждаване на значението на семейството, детската градина, училището и приятелския кръг чрез теми като „Моето семейство“, „Моето училище“, изработване на родословно дърво, срещи с родители и участие в училищни празници.
• Национално самосъзнание – възпитаване на чувство за гордост и принадлежност чрез отбелязване на ключови дати и празници – Ден на будителите, 3 март, Ден на Кирил и Методий, Баба Марта, Лазаровден и Великден, както и чрез участие в конкурси за патриотични песни и стихове.

• Ценностна ориентация – изграждане на умения за разбиране на взаимозависимостите в обществото и природата чрез творчески ателиета, работа по проекти, изработване на мартеници, кукерски маски, участие в базари и изложби.
• Културна идентичност и традиции – съхраняване на националните и местните обичаи чрез участие в празници, срещи с музеи и фолклорни състави, както и чрез изучаване и пресъздаване на ритуали и обичаи.

Задачи

За реализиране на посочените цели се поставят следните задачи:

• Развитие на артистичните и творческите заложби – насърчаване на децата да участват в музикални програми и конкурси.
• Приобщаване към празници и значими дати – активно участие в отбелязването на национални празници, училищни и семейни тържества, чрез които се изгражда връзка с културното наследство.
• Формиране на умения за работа в екип и социална активност – организиране на съвместни дейности с родители, приятели и културни институции; включване в базари и благотворителни инициативи.
• Възпитаване на уважение към националните символи и постижения – създаване на уроци и презентации, посветени на видни личности (Левски, Ботев, Кирил и Методий), както и на събития от българската история.
• Развитие на морални и граждански добродетели – насочване към прояви на честност, справедливост, отговорност, уважение към различните и опазване на природата („Обичам и пазя чист моя град“).
• Интегриране на съвременни технологии – използване на дигитални ресурси за онагледяване на уроците и създаване на презентации, което насърчава децата да изразяват по съвременен начин знанията си за родината.
• Свързване на традиции с личния опит на децата – чрез изследователски дейности, като проучване на семейни обичаи, изработване на родословни дървета и участие в работилници за народни занаяти.

Очаквани резултати

В резултат на системното реализиране на програмата децата трябва да проявяват следните знания, умения и нагласи:

• Личностни и социални резултати: желание за общуване, уважение към семейството, към връстници и възрастни, готовност за сътрудничество и спазване на правила; развитие на емоционална чувствителност чрез участие в тържества и празници.
• Национална идентичност: познаване на националните символи, гордост от историята и постиженията на българския народ, уважение към празници и традиции, участие в конкурси и програми с патриотична насоченост.
• Културна и духовна ориентация: изразяване на уважение и интерес към местните традиции, празници и фолклор; способност да свързват личния си опит с културното наследство на народа.

• Познавателни резултати: придобиване на знания за родния град и неговите забележителности, за исторически личности и събития; изграждане на умения да изследват и представят информация чрез рисунки, презентации, изложби и драматизации.
• Морални и граждански добродетели: прояви на честност, солидарност и отговорност; формиране на уважение и толерантност към различните общности в обществото; участие в благотворителни и екологични инициативи.
• Творческа и емоционална активност: способност за изява чрез песни, танци, рисунки, драми и народни игри, както и желание за споделяне на наученото пред родители, приятели и гости.
• Мотивация за бъдещо развитие: изграждане на привързаност към училището и родния град, желание за активно участие в обществения живот и стремеж към съхраняване на българската културна и духовна идентичност.

Реализиране на патриотичното възпитание в предучилищна възраст

Патриотичното възпитание в предучилищна възраст е изключително важна част от изграждането на личността на детето, неговата ценностна система и национално самосъзнание. Реализацията му се осъществява не като отделна дейност, а като естествено интегриран елемент в ежедневния педагогически процес. То се вплита в празници, игри, разговори, творчески занимания и преживявания, които са съобразени с възрастовите особености на децата. В детската градина патриотичното възпитание се реализира чрез богата палитра от занимания, които носят емоционално преживяване и познавателна стойност. Под формата на педагогически ситуации, дидактични игри, изкуства, работилници и съвместни прояви с родители, децата се запознават с ключови за българската история личности, национални празници и обичаи. Теми като род, семейство, роден град и държава се разглеждат през призмата на детския свят, което създава у децата чувство на принадлежност и гордост.

Особено място заемат празниците и обредността- през цялата учебна година се организират тематични тържества, изложби и събития, които дават възможност на децата да се потопят в духа на българските традиции.

Методи за патриотично възпитание:

• **Игрови метод** – Използване на игри с патриотична насоченост: ролеви, дидактични, драматизации и народни игри.
• **Метод на преживяването** – Детето участва емоционално в обред, празник или разказ, което създава дълбока лична връзка с темата. • Метод на идентификацията – Влизане в роля на историческа личност (напр. Левски, Ботев) или герой от народна приказка.
• **Разказ (сказание, беседа)** – Представяне на информация под формата на интересен и достъпен за възрастта разказ.
• **Драматизация** – Пресъздаване на народни обичаи, исторически сцени или литературни творби чрез сценки и театър.
• **Творчески методи** – Рисуване, моделиране, изработване на символи, маски, мартеници, родословни дървета и др.

• **Метод на съвместната дейност** – Съвместни работилници, тържества и изложби с участието на деца, родители и общността.
• **Наблюдение и демонстрация** – Визуално възприемане на картини, презентации, предмети с културна стойност.
• **Изследователски метод (проекти) –** Самостоятелно или групово проучване на семейни традиции, роден край, значими личности.
• **Метод на визуализацията** – Използване на картини, видеа, мултимедия и презентации за онагледяване на съдържанието.
• **Музикално-ритмичен метод** – Изпълнение на патриотични песни, танци и народна музика, свързана с българската традиция.
• **Практически методи** – Работа с ръце: изработка на предмети, украси, традиционни елементи. • Метод на сравнението и асоциациите – Свързване на близки за детето образи и ситуации с нова информация.
• **Метод на въпросите и отговорите** – Стимулира мисленето и изразяването на мнение; развива активно участие.
• **Метод на личния пример** – Поведението, речта и отношението на учителя служат като модел за подражание.

Патриотично възпитание				
№	**Тема**	**Възрастова група**	**Форма на педагогическо взаимодействие**	**Знания, умения и отношения** ***В резултат на обучението на детето***
1.	Моето семейство	Всички възрастови групи	Педагогическа ситуация, ДФПВ, други дейности	Осъзнава значението на семейството, умее да говори за близките си.
2.	22 септември-Независимостта на България	Трета и четвърта възрастова група	Педагогическа ситуация, ДФПВ, други дейности	Познава национален празник, проявява уважение към историята
3.	1 ноември – Ден на будителите	Трета и четвърта възрастова група	Педагогическа ситуация, ДФПВ, други дейности	Разпознава личности от историята, рецитира и пее с гордост
4.	21 ноември – Ден на християнското семейство	Всички възрастови групи	Педагогическа ситуация, ДФПВ, други дейности	Запознава се с традиции и обичаи, участва в пресъздаването им. Проявява уважение към семейните ценности и традиции.
5.	При родословното дърво	Всички възрастови групи	Педагогическа ситуация, ДФПВ, други дейности	Разбира родовите връзки, умее да създава родословно дърво.
6.	Коледа Коледари	Всички възрастови групи	Педагогическа ситуация,	Познат е празничният цикъл, споделя традиции и обичаи.

			ДФПВ, други дейности	Артистично пресъздаване на български традиции и обичаи.
7.	6 януари – Рожден ден на Христо Ботев	Трета и четвърта възрастова група	Педагогическа ситуация, ДФПВ, други дейности	Познава личността на Ботев, рецитира стихове, проявява уважение.
8.	Кукери Изработване на кукерски маски	Трета и четвърта възрастова група	Педагогическа ситуация, ДФПВ, други дейности	Опознава фолклор, създава маски, уважава народните вярвания. Пресъздаване на традиционни игри и обреди за прогонване на злото.
9.	19 февруари – Обесването на Левски	Трета и четвърта възрастова група	Педагогическа ситуация, ДФПВ, други дейности	Знае за Васил Левски, участва в драматизация, проявява почит.
10.	1 март – Баба Марта	Всички възрастови групи	Педагогическа ситуация, ДФПВ, други дейности	Изработва мартеници, познава български обичаи. Развива творчество и умения за работа в екип.
11.	3 март – Освобождението на България	Трета и четвърта възрастова група	Педагогическа ситуация, ДФПВ, други дейности	Знае значението на празника, уважава родината си. Участва в конкурс, демонстрира патриотизъм чрез изкуство.
12.	Лазарица, Цветница	Всички възрастови групи	Педагогическа ситуация, ДФПВ, други дейности	Участва в традиции, проявява интерес към обичаи.
13.	Пъстър Великден	Всички възрастови групи	Педагогическа ситуация, ДФПВ, други дейности	Запознава се с великденски традиции, участва в изложби и базари.
14.	11 май – Ден на Кирил и Методий	Трета и четвърта възрастова група	Педагогическа ситуация, ДФПВ, други дейности	Знае за делото на Кирил и Методий, уважава българската азбука.
15.	24 май Празник на буквите	Трета и четвърта възрастова група	Педагогическа ситуация, ДФПВ, други дейности	Познава буквите, гордее се с постиженията си. Уважава празника на азбуката и културата, участва в програма.